Geachte voorzitter, commissie- en raadsleden,

Op 3 juli sprak ik hier ook in. Toen sprak ik over het ontbreken van een Milieu Effect Rapportage bij de plannen voor het onderstation aan de Freesialaan. Nu ligt er een second opinion. Maar opnieuw ontbreekt een onafhankelijke juridische toets op de MER-plicht, terwijl daar alle reden toe is: het gaat om een onderstation midden in een woonwijk, ten koste van een kinderboerderij, met potentieel significante gevolgen voor gezondheid en leefomgeving.

Het rapport stelt dat een MER niet nodig is omdat het om een 23/10 kV-installatie zou gaan en daarmee onder de drempel van 300 kV blijft. Maar dat is een misvatting: die grens geldt alleen voor bepaalde typen hoogspanningsprojecten. Ook projecten onder die grens vallen onder de MER-regelgeving zodra er sprake is van mogelijke milieugevolgen in een kwetsbare omgeving, zoals hier het geval is. Door nu niet juridisch onafhankelijk te laten toetsen, wordt een risico genomen dat bestuurlijk nauwelijks verdedigbaar is.

In het rapport wordt gesproken over “ten minste 30 meter afstand tot woningen”, met de suggestie dat de effecten op gezondheid en leefomgeving daarmee beperkt zouden zijn. Maar dat is misleidend. Want 30 meter is géén garantie dat geluidsoverlast of elektromagnetische straling geen impact hebben. Zolang er geen Milieu Effect Rapportage of onafhankelijke blootstellingsstudie is uitgevoerd, blijft dit een aanname zonder wetenschappelijke of juridische onderbouwing. En juist bij een industrieel bouwwerk midden in een woonwijk zijn zulke aannames niet genoeg. Zonder onafhankelijk onderzoek blijft het nattevingerwerk.

Daar komt bij dat het rapport, ondanks de open toon, uiteindelijk sterk sturend is. De locatie aan de Freesialaan komt als enige echt in beeld, terwijl andere opties, zoals bollenvelden aan de rand van de kern, al in de eerste trechterfase zijn afgevallen. Op basis van aannames die niet zijn vastgesteld door de raad, zoals de 500 meter grens en de interpretatie van de structuurvisie Greenport. Daarmee is het rapport geen open afweging maar een route naar een gewenste uitkomst.

Ook de tijdsdruk die vanuit Liander wordt opgevoerd mag geen reden zijn om concessies te doen aan zorgvuldige besluitvorming. In een brief aan het college wijst Liander er zelf op dat bewoners mogelijk juridische stappen zullen zetten. Dat risico is reëel, en juist om dat te voorkomen is het belangrijk dat de raad nu helder koers zet op transparantie en juridische houdbaarheid.

Ik ben daarom blij te zien dat de VVD de beperkingen van dit ‘onafhankelijke’ onderzoek ook zien. De motie van de VVD maakt duidelijk dat het licht op rood staat voor deze locatie en roept op tot een echt open locatieproces, waarin gezondheid, leefomgeving en maatschappelijk draagvlak volwaardig worden meegewogen.

Dank u wel